Noorte teadlikkus digitaalse maailma riskidest on ohtlikult madal, näitavad uuringud

7 aastat tagasi - 12.10.2019 Autor: AM

Kuigi uuringud näitavad, et 15-25-aastased on endast vanematest tunduvalt teadlikumad, kuidas ennast küberohtude vastu kaitsta, siis ekspertide sõnul ei suuda alla 15-aastased enamasti reaalselt tajudagi, kui ohtlike ja potentsiaalselt enda tulevikku kahjustavate tegevustega nad igapäevaselt netis kokku puutuvad.

„Oleme noorte digiteadmiste parandamisega tegelenud Baltikumis juba mitmeid aastaid ning peamine õppetund meile endale ongi olnud see, et kui isegi noorte passiivne teadmine netiga seotud teemadest on hea, siis reaalne tajumine, et kõik, millega nad netis tegelevad jääb sinna üles igaveseks on väga madal," selgitas Egle Tamelyte, Samsungi algatatud programmi Õpilaste Digitaalne IQ juht Baltikumis.

„Näiteks meie suvel tehtud uuring näitas, et kuigi noorte sõnul on nad erinevatest ohtudest teadlikud, siis ikkagi tervelt 73% neist lisab sotsiaalmeedias enda sõbraks täiesti võõraid isikuid, mille läbi võivad võõrad sattuda lihtsalt petturite, küberkurjategijate või isegi pedofiilide meelevalda."

„Ohtude kehva tajumise näiteks võib tuua ka juhtumid, kus grupivestlustes jagatakse omavahel kõiksugu pilte ja informatsiooni, aga ei teadvustata, et lõpuks pole grupivestlus ikkagi täiesti privaatne ja salajane ruum," selgitas Tamelyte. „Kui näiteks keegi jagab seal mingit lapspornograafilist sisu, millest laps ei pruugi üldse aru saadagi, et tegemist võiks olla lapspornograafiaga, siis lõpptulemus võib olla see, et kõik grupivestluses viibinud satuvad uurimise alla."

Meemide loomine ja jagamine võib olla küll populaarne, kuid ka sellega kaasnevad suured ohud. „On olnud juhtumeid, kus tehakse kellestki kolmandast isikust meem, kuid ei mõisteta, et sellega on tegelikult esitatud laim või räige süüdistus. Noored aga ei seosta meemi üldse millegi reaalsega," lisas Tamelyte.

Just noorte digioskuste ja -teadmiste parandamise eesmärgil käivitus sellel sügisel Eestis programm Õpilaste Digitaalne IQ, mille raames arutlevad eksperdid ja noored sisuloojad digimaailma ohtude ja võimaluste teemadel. Kodulehelt www.digitaalneiq.ee leiab videovestlusi küberkiusamise, ebasobiva

sisu, küberhügieeni ning netisuhtluse eripärade ja sõltuvuse teemadel. Lisaks toimuvad ka avalikud loengud antud teemadel 16. oktoobril Pärnus Sütevaka Humanitaargümnaasiumis, 30. oktoobril Tartu Tamme Gümnaasiumis ning 26. novembril Viimsi Gümnasiumis.

Lisaks kutsutakse programmi raames kõiki Eesti koole panema 9.-12. klasside õpilastest kokku võistkondi, et luua mõnel aktuaalsel internetiteemal multimeediasisu ning esitada see Netiketi konkursile. „Eesmärk on luua Eesti kooliõpilaste ühistööna Eesti esimene internetietikett ehk normide ja väärtuste kogum, kuidas tuleks internetis leiduva sisuga toimetada ja omavahel suhelda nii, et see vastaks heale tavale," selgitas Tamelyte.

Võistluse patroonid on laulja ja näitleja Kristel Aaslaid ning juutuuberid Victoria Villig, Maria Rannaväli ja Sidni Tomson.

Netiketi võistlusele tööde esitamine kestab 1. oktoobrist kuni 10. detsembrini ning parimad tööd kuulutatakse välja järgmise aasta veebruari alguses toimuval pidulikul koosviibimisel. Võistluse tingimused ja reeglid on kirjas www.digitaalneiq.ee kodulehel, samuti avaldatakse lehel kvalifitseerunud võistlustööd.

- Uudised
- Turvalisus

Pilt

